વિક્રમ સંવત-૨૦૩૬, શ્રાવણ સુદ-૧૪, સોમવાર, તા. ૨૫-૮-૧૯૮૦
વચનામૃત-૩૦૬, ૩૧૦, ૩૨૧. પ્રવચન નં. ૧૮

રુચિકા પોષણ ઔર તત્ત્વકા મંથન ચૈતન્યકે સાથ એકાકાર હો જાય તો કાર્ય હોતા હી હૈ. અનાદિકે અભ્યાસસે વિભાવમેં હી પ્રેમ લગા હૈ ઉસે છોડ. જિસે આત્મા રુચતા હૈ ઉસે દૂસરા નહીં રુચતા ઔર ઉસસે આત્મા ગુપ્ત-અપ્રાપ્ય નહીં રહતા. જાગતા જીવ વિદ્યમાન હૈ વહ કહાં જાયેગા? અવશ્ય પ્રાપ્ત હોગા હી. ૩૦૬.

વચનામૃત. ૩૦૬. આજ ઈસમેં ચિટ્ઠી પડી થી. '**રુચિકા પોષણ ઔર તત્ત્વકા મંથન ચૈતન્યકે સાથ એકાકાર હો જાય તો કાર્ય હોતા હી હૈ.**' ક્યા કહતે હૈં? ભગવાન આત્મા શુદ્ધ ચૈતન્યઘન, ઉસકી જિસકો રુચિ હૈ, રુચિ અનુયાયી વીર્ય, ઉસકી રુચિ હૈ તો ઉસ ઓર વીર્ય ઝુકે બિના રહતા નહીં. જિસકી જરૂરત અંદર લગે, ઉસ ઓર દૃષ્ટિકા વિષય હુએ બિના રહે નહીં. અનાદિ કાલસે ઐસા હૈ. ઉસમેં ભી અભી વર્તમાનમેં તો કાલ મહા દુર્લભ હો ગયા હૈ. સત્ય બાત બાહર આને પર ભી મુશ્કિલ હો ગયી. આહાહા..!

યહાં તો રુચિકા પોષણ. અપના આત્મ સ્વરૂપ જ્ઞાન, આનંદ, શાંતિ, સ્વચ્છતા, પ્રભુતા ઐસી શક્તિસે ભરા પડા (હૈ). ઉસકી રુચિ, ઉસકા પોષણ યદિ હો, ઉસકી રુચિકા પોષણ. બારંબાર રુચિકા ઉસ ઓર ઝુકાવ હો. ઔર '**મંથન ચૈતન્યકે સાથ એકાકાર હો...**' વૈસે તો મંથનમેં તો વિકલ્પ હૈ, પ્રભુ! પરંતુ ઉસ વિકલ્પકો છોડકર અંતરમેં જાનેકા પ્રયત્ન કર. મંથનમેંસે અંતરમેં જા. મંથન હૈ તો વિકલ્પ, રાગ. '**મંથન ચૈતન્યકે સાથ એકાકાર હો જાય તો કાર્ય હોતા હી હૈ.**'

'**અનાદિકે અભ્યાસસે વિભાવમેં હી પ્રેમ લગા હૈ...**' આહાહા..! પ્રભુ એક ઓર પડા રહા ઔર બાહ્ય પદાર્થમેં પ્રેમ (લગ ગયા). છોટી-બડી, સૂક્ષ્મ, સ્થૂલ અનેક પ્રકારકે બાહ્ય પ્રકારમેં રુચિ લગ ગયી હૈ. ઉસ ઓરકા ઝુકાવ હો ગયા હૈ. અંતર્મુખ ઝુકાવ નહીં કિયા. '**અનાદિકે અભ્યાસસે વિભાવમેં હી પ્રેમ લગા હૈ...**' વિભાવ અર્થાત્ સૂક્ષ્મ રાગ અંદર હોતા હૈ, ચૈતન્યકે વિચારમેં ભી જો રાગ હોતા હૈ, શુદ્ધ ભગવાન આત્મા ઉસકે વિચારકા ભી રાગ હો, ઉસ રાગકો ભી છોડકર અંતરમેં રુચિ જાયે.

કલશ ટીકામેં લિખા હૈ, કલશ ટીકા હૈ. ઉસમેં લિખા હૈ કિ આત્માકા વિચાર, મંથન સબ વિકલ્પ હૈ. રાજમલજીકી કલશ ટીકા હૈ. આહાહા..! વહ તો જ્ઞાયક ચૈતન્યમૂર્તિ જિસકો કોઈ અપેક્ષા હી નહીં, ઐસી નિરપેક્ષ ચીજ અંતરમેં દૃષ્ટિ કરનેસે... મહાન પુરુષાર્થ, મહાન પુરુષાર્થ. અંતરમેં મહાન વીર્ય અંતરમેં ઝુકનેસે આત્માકી પ્રાપ્તિ હોતી હી હૈ. આહા..!

'**જિસે આત્મા રુચતા હૈ ઉસે દૂસરા નહીં રુચતા...**' જિસકો આત્મા રુચતા હૈ ઉસકો દૂસરી કોઈ ચીજ રુચતી નહીં. આયે, વિકલ્પ આયે. આહાહા..! લેકિન ઉસે રુચે નહીં. '**ઔર ઉસસે આત્મા ગુમ-અપ્રાપ્ય નહીં રહતા.**' જિસે અપના આનંદ સ્વરૂપ, ઉસકે પ્રમાણમેં રુચિકા વીર્ય અંતરમેં ઝુકાયા હૈ તો ઉસે પ્રાપ્ત હુએ બિના નહીં રહતા. પ્રભુ પ્રાપ્ત હુએ બિના રહે નહીં. આહાહા..! જિતને પ્રમાણમેં અંદર પહુંચનેકા વીર્ય ચાહિયે ઉતના વીર્ય કરે ઔર પ્રાપ્ત ન હો, ઐસા નહીં બનતા. આહાહા..! અંદરસે ભેદજ્ઞાન હો જાયેગા. રાગ ઔર ભગવાન દોનોં ભિન્ન પડ જાતે હૈં. દોનોં ભિન્ન-ભિન્ન ચીજ હૈ. ચાહે તો વ્યવહારમેં ... શુભરાગકા અનેક પ્રકારકા સદાચરણ કરનેમેં આતા હૈ. ... સદાચરણ હૈ નહીં. શુભરાગ સદાચરણ નહીં હૈ. સદાચરણ તો સત્ નિર્વિકલ્પ ચૈતન્યપ્રભુ ઐસા સત્, ઉસમેં આચરણ કરના વહ સદાચરણ હૈ. દુનિયાસે અલગ ચીજ હૈ, ભૈયા! આહાહા..! દુનિયા સદાચરણ (ઉસે કહતી હૈ), બાહરસે બ્રહ્મચર્ય પાલે, સ્ત્રીસે વિવાહ ન કરે, પૈસાકી મમતા ઘટાકર પૈસેકી મર્યાદા રખે. વહ કોઈ ચીજ નહીં. આહાહા..!

અંતર ભગવાન પૂર્ણાનંદકા નાથ વિરાજતા હૈ, ઉસકી જિતની રુચિ, વીર્ય ચાહિયે, ઉતના વીર્ય ચલે ઔર પ્રાપ્ત ન હો, ઐસા નહીં બનતા. '**આત્મા ગુમ-અપ્રાપ્ય નહીં રહતા.**' આહાહા..! જિતને પ્રમાણમેં આત્મા પ્રતિ રુચિ ઔર દૃષ્ટિ ચાહિયે, ઉતની દૃષ્ટિ ઔર રુચિ હો તો આત્મા અપ્રાપ્ય રહતા નહીં. આહાહા..! આત્મા અપ્રાપ્ય રહતા હૈ તો સમજના કિ ઉસમેં જિતના વીર્ય ચાહિયે ઉતના પુરુષાર્થ નહીં હૈ. પુરુષાર્થ કહીં દૂસરેમેં રુક ગયા હૈ. આહાહા..! માત્ર બાતેં હૈં, કરના ક્યા?

'**જાગતા જીવ વિદ્યમાન હૈ...**' જાગતા જીવ ચૈતન્ય સ્વરૂપસે જાગતા જીવ વિદ્યમાન હૈ, ત્રિકાલ વિદ્યમાન હૈ. આહા..! '**વહ કહાં જાયગા?**' જાગતા જીવ... આહાહા..! વિદ્યમાન હૈ વહ કહાં જાયગા? આહાહા..! થોડે શબ્દમેં બહુત અંદર ભર દિયા હૈ. જો વીર્ય અંદરમેં જાનેકા ચાહિયે ઉતના નહીં હો તો સમજના કિ કહીં બાહરમેં ઉપયોગ હૈ. આહાહા..! કોઈ બાહ્યમેં, ચાહે કિસી ભી પ્રકારસે લેકિન બાહ્યમેં હી ઉપયોગ હો. અંતરમેં જાનેકા ઉપયોગ ઉતના હો તો પ્રાપ્ત હુએ બિના રહે નહીં. આહાહા..!

'**अवश्य प्राप्त होगा ही.**' '**कहां जायगा?**' જાગતી જ્યોત અનાદિઅનંત વિરાજતી હૈ, આહાહા..! પ્રભુ જાયગા કહાં? તેરી રુચિ ઔર વીર્યકે અભાવકે કારણ ઉસ ઓર તેરા ઝુકના નહીં હુઆ. આહા..! કહીં-કહીં જગતકી પ્રપંચ જાલ અનેક પ્રકારકી, સદાચારકે નામ પર ભી શુભરાગકા પોષણ કરતા હૈ, વહ ઝહર હૈ. આહાહા..! સદાચરણ કરતે હૈં. સદાચરણમેં તો પ્રભુ સત્ પડા હૈ ન. સત્કા આચરણ તો ત્રિકાલી સત્ હૈ ઉસકા આચરણ ચાહિયે. સદાચરણ તો ઉસકો કહતે હૈં. બાકી ત્રિકાલ સત્ હૈ, ઉસસે વિરુદ્ધ ભાવ હૈ વહ અસત્ આચરણ હૈ. ચાહે તો દયા, દાન, વ્રત આદિકી ક્રિયાકે પરિણામ હો. આહાહા..! હૈ બિલકુલ, કડક ભાષામેં કહેં તો અધર્મ હૈ. આહાહા..! દુનિયા જિસે સદાચરણ માનતી હૈ વહ અસદાચરણ હૈ. સદાચરણ અંદર રહતા હૈ, પ્રભુ! સચ્ચિદાનંદ પ્રભુ સદા જાગતી જ્યોત ચૈતન્યબિંબ જ્ઞાનકે પ્રકાશકા પિંડ, સૂર્ય ચૈતન્યસૂર્ય જાગતી જ્યોત અનાદિ અનંત વિદ્યમાન હૈ, ઉસ ઓરકી જિતને પ્રમાણમેં રુચિ ઔર વીર્ય ચાહિયે, ઉતના વીર્ય રુચિ હો ઔર પ્રાપ્ત ન હો, ઐસા નહીં બનતા. આહાહા.! યહ મૂલકી બાત હૈ, પ્રભુ! ઈસકે બિના સબ બિના અંકકે શૂન્ય હૈં.

અંતર ભેદજ્ઞાન... આહાહા..! સૂક્ષ્મ વિકલ્પસે ભી ભેદજ્ઞાન, ઉસકે બિના આત્માકા પતા મિલે નહીં ઔર દૂસરી કોઈ ક્રિયાકાંડસે જન્મ-મરણકા અંત આતા નહીં. આહાહા..! '**अवश्य प्राप्त होगा ही.**' ૩૦૬. આજ કિસીને રખા થા. અપને યહાં ૩૧૦.

ચૈતન્યલોક અદ્ભુત હૈ. ઉસમેં ઋદ્ધિકી ન્યૂનતા નહીં હૈ. રમણીયતાસે ભરે હુએ ઈસ ચૈતન્યલોકમેંસે બાહર આના નહીં સુહાતા. જ્ઞાનકી ઐસી શક્તિ હૈ કિ જીવ એક હી સમયમેં ઈસ નિજ ઋદ્ધિકો તથા અન્ય સબકો જાન લે. વહ અપને ક્ષેત્રમેં નિવાસ કરતા હુઆ જાનતા હૈ; શ્રમ પડે બિના, ખેદ હુએ બિના જાનતા હૈ. અંતરમેં રહકર સબ જાન લેતા હૈ, બાહર ઝાંકને નહીં જાના પડતા. ૩૧૦.

૩૧૦. '**ચૈતન્યલોક અદ્ભુત હૈ.**' પ્રભુ! તેરા ચૈતન્યલોક અંદર અદ્ભુત હૈ. ઉસકી અદ્ભુતતાકે આગે ઈન્દ્રકા ઈન્દ્રાસન સડે હુએ તિનકે જૈસા હૈ. ઐસા અંદરમેં મહા વૈભવ પડા હૈ. '**ચૈતન્યલોક અદ્ભુત હૈ. ઉસમેં ઋદ્ધિકી ન્યૂનતા નહીં હૈ.**' કોઈ ભી અંતર શક્તિ અનંત હૈ, અનંત-અનંત શક્તિ સંખ્યાસે. સંખ્યાસે અનંત-અનંત ગુણ હૈં. કોઈ ગુણમેં ક્ષતિ નહીં હૈ, ન્યૂનતા નહીં હૈ. આહાહા..! ઋદ્ધિકી ન્યૂનતા બિલકુલ નહીં હૈ. આહાહા..! '**રમણીયતાસે ભરે હુએ...**' ભગવાન તો રમણીયતાસે ભરા હૈ. અંદર રમના, આનંદમેં રમના ઐસા ભરા હૈ. રમણીયતા બાહ્યમેં કહીં નહીં

હૈ. ઈન્દ્રિકે ઈન્દ્રાસનમેં ભી ઝહર હૈ. આહાહા..! વિષયકી વાસના ઈન્દ્રાણી ઈન્દ્રકો... સમકિતી હો, અભી ઈન્દ્ર સમકિતી હૈ. ફિર ભી જિતના પર-ઓર રાગ આતા હૈ, ઉતના રાગ દુઃખ ઔર ઝહર હૈ. યહાં તો પહલેસે લેના હૈ, વહાં તો આત્માકે પ્રમાણમેં પુરુષાર્થ ચાહિયે. જિતને પ્રમાણમેં પુરુષાર્થ ચાહિયે ઉતને પ્રમાણમેં પુરુષાર્થ હો તો આત્મા પ્રાપ્ત હોતા હૈ. આહાહા..!

'**રમણીયતાસે ભરે હુએ ઈસ ચૈતન્યલોકમેંસે બાહર આના નહીં સુહાતા.**' જિસકો ભેદજ્ઞાન હુઆ, સમ્યગ્દર્શન હુઆ, આત્માકી સંપદા સમ્યગ્દર્શનમેં પ્રાપ્ત હુયી. આહાહા..! જિસકો '**રમણીયતાસે ભરે હુએ ઈસ ચૈતન્યલોકમેંસે બાહર આના નહીં સુહાતા.**' અંદર રહ સકતે નહીં, વિકલ્પમેં બાહર આના હી પડે. લેકિન વહ દુઃખ હૈ. આહા..! ચાહે તો શુભરાગ હો. પ્રભુકા વચન તો ઐસા હૈ, ત્રિલોકનાથ વીતરાગકા વચન, પુરુષાર્થસિદ્ધિ ઉપાય શાસ્ત્ર હૈ, અમૃતચંદ્રાચાર્યને બનાયા હૈ, સમયસારકી ટીકા કી ઉન્હોંને પુરુષાર્થસિદ્ધિ ઉપાય બનાયા હૈ. વહાં તો ઐસા કહતે હૈં, પ્રભુ! પરકી દયા તો પાલ સકતા નહીં, એક દ્રવ્ય દૂસરે દ્રવ્યકો છૂતા નહીં તો તૂ કૈસે પરકી દયા પાલ સકતે હો? આહાહા..! વહ તો ઠીક, પર દયા પાલનેકા ભાવ આયા, વહ કર સકતા તો નહીં, ભાવ આયા વહ આત્માકી હિંસા હૈ. અરેરે..! ગજબ બાત! પુરુષાર્થસિદ્ધિ ઉપાય, અમૃતચંદ્રાચાર્ય. શ્લોક મૂલ પાઠ (હૈ).

પરકી દયા વહ હિંસા હૈ. અરર..ર..! ક્યોંકિ વહાં વિકલ્પ-રાગ ઉઠતા હૈ. આહાહા..! એક દ્રવ્ય દૂસરે દ્રવ્યકા કુછ કર સકતા તો નહીં. છૂતા નહીં, સ્પર્શતા નહીં, પ્રવેશતા નહીં. વહ બાત તો દૂર રહી. પરંતુ ઉસ દ્રવ્યકી દયાકા ભાવ આયા... આહાહા..! પુરુષાર્થસિદ્ધિ ઉપાય, અમૃતચંદ્રાચાર્ય કહતે હૈં, પ્રભુ! વહ રાગ તેરી હિંસા હૈ. અરેરે..! ગજબ! યહાં તો લૌકિક કામ કરે. ... કાર્યવાહકકે હિસાબસે, અગ્રણી બનકર કામ લેના, વહ બડપ્પનમેં ગિનનેમેં આતા હૈ. યહાં પરમાત્મા કહતે હૈં, પરકી દયા પાલ સકતે નહીં. ફિર ભી પરકી દયાકા ભાવ આના, વહ તેરે સ્વરૂપકી હિંસા હૈ, પ્રભુ! પુરુષાર્થસિદ્ધિ ઉપાયમેં દિગંબર સંત જગતકી દરકાર છોડકર, સમાજ સંતુલિત રહેગા યા નહીં, એક જૂથ રહેગા કિ નહીં, દો ભાગ હો જાયેંગે, દરકાર નહીં હૈ ઉનકો. માર્ગ યહ હૈ. સત્કો સંખ્યાકી જરૂરત નહીં. ક્યા કહા?

દો, પાંચ, પચ્ચી હજાર, લાખ-દો લાખ માને તો વહ સત્. ઐસી કોઈ સત્કો સંખ્યાકી જરૂરત નહીં હૈ. આહાહા..! એક હી નિકલે સત્કો માનનેવાલા તો ભી સત્ તો સત્ હૈ. આહાહા..! અસત્યકો તો માનનેવાલી પૂરી દુનિયા હૈ. પરંતુ સત્કો માનનેવાલેકી સંખ્યા જ્યાદા હો તો વહ સત્કો માનનેવાલેકી પ્રસિદ્ધિ હોગી, ઐસા

હૈ નહીં. આહાહા..! સત્‌કો સંખ્યાકી જરૂરત નહીં હૈ, સત્‌કો સત્‌કે સ્વભાવકી જરૂરત હૈ. આહાહા..! ભગવાન આત્મા, જૈસા-જૈસા જિતના જૈસા હૈ, ઉતના દૃષ્ટિમેં લેકર ભેદજ્ઞાન કરના, ઉસકી સત્‌કી સંખ્યાકી જરૂરત નહીં કિ બહુત લોગ માને તો ઠીક કહલાયે. આહાહા..! કડક લગે, ક્યા કરેં?

ગાંધીજી પ્રવચનમેં આયે થે, રાજકોટમેં. સમયસાર ચલતા થા. વહાં તો ઐસે ચલે કિ પરકી દયા કરના, વહ ભાવ ભી હિંસા હૈ. આહાહા..! વહ સદાચરણ નહીં. ઔર ઉસકા.. આહાહા..! પરકી મૈં દયા પાલતા હૂં, સત્ય બોલતા હૂં. અહિંસા કરતા હૂં, ચોરી નહીં કરતા હૂં, બ્રહ્મચર્ય પાલતા હૂં, પરિગ્રહ મૈંને છોડ દિયા હૈ, ઐસે ભાવકો ભી ભગવાન હિંસા કહતે હૈં. ક્યોંકિ વહ વિકલ્પ ઉઠા હૈ. આહાહા..! સુનના કઠિન લગે. સત્ય વસ્તુ ભગવાન કોઈ અલૌકિક બાત હૈ. આહાહા..!

યહાં કહા, '**ચૈતન્યલોકમેંસે બાહર આના નહીં સુહાતા.**' જિસકો ચૈતન્યલોકકી રુચિ હો ગયી અંદર, ભેદજ્ઞાન હુઆ, રાગ ચાહે તો શુભ હો યા અશુભ, દોનોં ઝહર હૈ. ઔર ભગવાન અમૃતસ્વરૂપ હૈ. ઐસા દોનોંકે બીચકા ભેદજ્ઞાન હો ગયા, આહાહા..! ઈસ લોકમેંસે બાહર આના નહીં ચાહતા. '**જ્ઞાનકી ઐસી શક્તિ હૈ...**' જ્ઞાન અર્થાત્ આત્મા. ભગવાન આત્માકા ઐસા સામર્થ્ય હૈ કિ '**જીવ એક હી સમયમેં...**' એક હી સમયમેં '**ઈસ નિજ ઋદ્ધિકો...**' આહાહા..! અપની અનંતી ઋદ્ધિ, પ્રભુ! એક સમયમેં પા સકતા હૈ, ઐસી ઉસમેં તાકત હૈ. આહાહા..! અપની અનંત અપૂર્વ ઋદ્ધિ અનંત કાલમેં અપૂર્વ અર્થાત્ પૂર્વમેં કભી પાયી નહીં. વહ ઋદ્ધિ ભી વિદ્યમાન સત્ તૈયાર હૈ. એક સમયમેં પૂર્ણ ઋદ્ધિ પ્રાપ્ત કર સકે ઐસી તાકત હૈ. આહાહા..! અરે..રે..! વહ આત્મા કૈસે બૈઠે? શરીરકે સામર્થ્યકા બૈઠે. આહા..!

એક બાર તો ઐસા હુઆ કિ સબ યોદ્ધા ઈકટ્ઠે હુએ. સભા (ભરી). નેમિનાથ ભગવાન ભી સાથમેં બૈઠે થે. ભીમ, અર્જૂન આદિ સબ યોદ્ધા સાથમેં થે. સબ પ્રશંસા કરને લગે. કિસીને કહા, ભીમ (બડા) યોદ્ધા. શરીરકા સામર્થ્ય, હાં! આત્માકા નહીં. કિસીને કહા, ઉસકા બલ જ્યાદા હૈ, કોઈ ભીમકા કહે, કોઈ અર્જૂનકા કહે, ફલાનાકા કહે. એકને સભામેં ઐસા કહા, નેમિનાથ ભગવાન વિરાજતે હૈં. ગૃહસ્થાશ્રમમેં થે. ઉસકે શરીરકે સામર્થ્યકે આગે કિસીકા સામર્થ્ય નહીં હૈ. શરીરકા સામર્થ્ય. આહાહા..! ઐસા હુઆ કિ ભગવાન ભી બૈઠે થે. ગૃહસ્થાશ્રમમેં થે. રાગ-વિકલ્પ આતા થા. ઐસી બાત હુયી તો દો પૈર નીચે રખે. ઈસ પૈરકો ઉઠાઓ. કોઈ બલવાન યોદ્ધા ઈસ પૈરકો ઉપર કરો. શ્રી કૃષ્ણ આયે. પાઠ ઐસા હૈ. શ્રીકૃષ્ણ પૈરકો ઉંચા કરતે હૈં. શરીરકા ઈતના સામર્થ્ય. તીર્થંકરકે શરીરકા. આહાહા..! શ્રીકૃષ્ણ જૈસે લૌટ ગયે. વજ્રબિંબ

ખિસકે તો પૈર ખિસકે. ઐસા તો શરીરકા બલ થા, જડકા. ઐસા વિકલ્પ આ ગયા. ભગવાનકો ભી ઐસા વિકલ્પ આ ગયા. યહ લોગ બાતેં કરતે હૈં, ચલો, ભલે દેખ લે. આહાહા..! વહ ભી દુઃખરૂપ તો લગતા થા, વિકલ્પ. કમજોરીકે કારણસે વહ વિકલ્પ આયા. શ્રીકૃષ્ણને પૈરા ઉઠાનેકી બહુત મહેનત કી. એક તસૂ (-એક ઇંચ જિતના નાપ) ખિસકા નહીં. પરંતુ વહ તો શરીરકે બલકી બાત હૈ. વહ કોઈ આત્માકે બલકી બાત નહીં હૈ. આત્મા એક પરમાણુકો ભી પલટ સકતા નહીં. આત્મા, આંખકી પલક ઝબકતી હૈ, વહ આત્માસે નહીં. આહાહા..! થોડી પલક ઝબકતી હૈ, વહ આત્માસે નહીં. તીન કાલમેં આત્માસે નહીં. આત્મા ઉસકો છૂતા નહીં, આત્મામેં ઉસકા અત્યંત અભાવ હૈ, ઔર પલકમેં આત્માકા અત્યંત અભાવ હૈ. અભાવ હૈ ઉસમેં છૂએ કહાંસે? પલક ઝબકાયે કૈસે? અંગૂલી હિલાના.. આહાહા..! આત્માકી તાકત નહીં. અંગૂલી ઐસે હિલાયે વહ આત્માકી તાકત નહીં. વહ આત્માસે હિલતી નહીં. યહ અંગૂલી અપને પરમાણુકે સામર્થ્યસે હિલતી હૈ. આહાહા..! વહ માનનેવાલા નિકલે, જડકી શક્તિ. પરંતુ ચૈતન્યકે બલકા પાર નહીં, પ્રભુ! વહ તો જડ હૈ, યહ તો પ્રભુ આત્મા હૈ. અનંત-અનંત ચૈતન્યઋદ્ધિ ભરી હૈ. એક ઋદ્ધિકી ભી અમોલ કિંમત હૈ. આહાહા..! જિસકા મૂલ્ય નહીં, ઐસા ભગવાન આત્મા..

યહાં કહતે હૈં, '**ઐસી શક્તિ હૈ કિ જીવ એક હી સમયમેં ઇસ નિજ ઋદ્ધિકો તથા અન્ય સબકો જાન લે.**' કરે કિસીકા નહીં. કરના કિસી ભી ચીજકા એક પરમાણુકા નહીં. ઔર જાનનેમેં કોઈ ચીજ બાકી નહીં. આહાહા..! પ્રભુ! ઐસા માર્ગ હૈ. ઐસા માર્ગ ગુમ હો ગયા હૈ. અભી તો ધમાધમ બાહરકી ધમાધમમેં લોગ માન બૈઠતે હૈં. પ્રભુ! જીવન ચલા જાતા હૈ. આયુષ્ય પૂરા હો જાયેગા? કહાં જાયેગા પ્રભુ? તેરી સત્તા તો અનાદિઅનંત હૈ. ઉસકી સત્તા ભવિષ્યમેં અનંત કાલ રહનેવાલી હૈ. તેરી સત્તા તો અનંત કાલ રહનેવાલી હૈ. પ્રભુ! કહાં રહેગા? તેરેમેં જો રુચિ, દૃષ્ટિ ઔર ભેદજ્ઞાન નહીં કિયા (તો) કહાં રહેગા? પ્રભુ! યહાં તો એક સમયમેં અનંત ઋદ્ધિ ઔર તીન કાલ જાનનેકી ઉસમેં શક્તિ હૈ. ઉસ શક્તિકા ભરોસા, વિશ્વાસ આતા નહીં. આહાહા..! ભાઈ નહીં આયે હૈં ન? બાબુભાઈ.

'**વહ અપને ક્ષેત્રમેં નિવાસ કરતા હુઆ...**' ક્યા કહતે હૈં? પરકી ઋદ્ધિ અપને ક્ષેત્રમેં રહકર જાનતા હૈ. અપની ઋદ્ધિ અપનેમેં રહકર જાનતા હૈ ઔર અપને સિવા સબ લોકાલોક, ત્રિલોકનાથ કેવલીકા કેવલજ્ઞાન ઋદ્ધિ ભી યહ આત્મા જાનતા હૈ, અપને ક્ષેત્રમેં રહકર જાનતા હૈ. અપને ક્ષેત્રમેં રહકર જાનતા હૈ. અપને ક્ષેત્રકો છોડકર જાનતા હૈ ઐસા નહીં. આહા..! ઐસી બાત કઠિન લગે, ભાઈ!

બહિનકી વાણી તો નિકલ ગયી હૈ. આહા..! બહિન તો કલ નહીં આયે થે. બરસાત આયી થી. .. આતે હૈં ન, નહીં આયે થે. ઉનકી સ્થિતિ તો અલૌકિક હૈ. પરસોં હૈ ન? જન્મદિન. ૬૮. સ્ત્રીકા દેહ આ ગયા હૈ. ઉનકી જો શક્તિ હૈ, ઉસકા નાપ કરનેકા સાધારણકા કામ નહીં. ઐસી શક્તિ હૈ અંદર. અનુભવ-અનુભૂતિ સમ્યગ્દર્શન. અસંખ્ય અરબ વર્ષોંકા જાતિસ્મરણ. અસંખ્ય અરબમેં દેવ આયા, ઈસલિયે દેવકા આયુષ્ય તો બડા આયુષ્ય હૈ ન. સ્વર્ગકા. પહલે સ્વર્ગકા દો સાગરકા આયુષ્ય હૈ. એક સાગરમેં દસ ક્રોડા ક્રોડી પલ્યોપમ, એક પલ્યોપમકે અસંખ્યવે ભાગમેં અસંખ્ય અરબ વર્ષ. ક્યા કહા? એક ભવ સુધર્મ (દેવલોકકા) હો ઔર જાનનેમેં આયા. વહાં દો સાગરકી સ્થિતિ હૈ. એક સાગરમેં દસ ક્રોડા ક્રોડી પલ્યોપમ હોતા હૈ. દસ ક્રોડા ક્રોડી પલ્યોપમ. એક પલ્યકે અસંખ્યવે ભાગમેં અસંખ્ય અરબ વર્ષ જાતે હૈં. આહાહા..! ઐસા નૌ ભવકા જ્ઞાન (હૈ). કુછ નહીં. મુર્દેકી ભાંતિ ખડે રહતે હૈં. વસ્તુ તો વસ્તુ હૈ. લોગ સ્વીકારે, ન સ્વીકારે ઉસકે સાથ કોઈ સંબંધ નહીં હૈ. સત્કો સંખ્યાકી જરૂરત નહીં હૈ. યહ માને ઔર માનનેવાલે મિલે તો મેરા સત્ ઔર મેરા માનનેવાલા નહીં મિલે તો મેરા અસત્ હો જાય. સત્ તીન કાલમેં અસત્ હોતા નહીં. ઔર તીન કાલમેં સત્ પ્રાપ્ત હુઆ વહ અસત્ હો જાતા નહીં. દુનિયા નિંદા કરે, વિરોધ કરે, નિશ્ચયાભાસી કહે, ચાહે જૈસી ભાષા કહે, વસ્તુમેં અંશ .. નહીં. આહા..! ઐસી આત્મામેં તાકત હૈ. આહા..!

'**જ્ઞાનકી ઐસી શક્તિ હૈ કિ જીવ એક હી સમયમેં ઈસ નિજ ઋદ્ધિકો તથા અન્ય સબકો...**' અપને ક્ષેત્રમેં રહકર જાનતા હૈ. '**વહ અપને ક્ષેત્રમેં નિવાસ કરતા હુઆ જાનતા હૈ...**' આહાહા..! એક આદમી ઘરમેં ખડા હો. (બાહર) તાબૂચ યા લાખો આદમી નિકલે હો. ઘરમેં ખડે રહકર જૈસે દેખે, ઐસે આત્મામેં ખડે-ખડે પૂરી દુનિયા જાને. તીન કાલ તીન લોકકો આત્મા જાને. આહાહા..! ઘરમેં ખડે રહકર જાને. ઐસે પ્રભુકી તુજે... આહાહા..! ઉસ ઓરકી રુચિ, ઉસ ઓરકી વૃત્તિ, ઉસ ઓરકી સન્મુખતા, ઉસ ઓરકા ઝુકાવ.. આહાહા..! ઉસકે બિના તો સબ નિરર્થક હૈ. પૂરી જિંદગી નિરર્થક ચલી જાયેગી.

યહાં કહતે હૈં, '**અપને ક્ષેત્રમેં નિવાસ કરતા હુઆ જાનતા હૈ...**' પરકો જાનનેકે લિયે પર ક્ષેત્રમેં જાના પડતા નહીં. અલોક. અલોકકો જાને કિ અલોક કિતના હૈ. ચૌદહ બ્રહ્માંડ-યહ ચૌદહ રાજૂલોક. અનંત અનંત અનંત અનંત.. કિસી ભી દિશામેં ચલે જાઓ, ઈસ ઓર આકાશ હૈ, (ઉસ દિશામેં) ઐસે હી ચલા જાય, કોઈ પતા નહીં, ઉસ ઓર ચલા જાય, તો વહાં ભી પતા નહીં. આહા..! ઐસી આકાશકી

શ્રેણિ ઇતનેમેં અસંખ્ય હૈ. એક-એક શ્રેણિ લોકમેં ચલે જાય તો લોક તો પૂરા હો ગયા. બાહર ભી શ્રેણિ ગઈ તો આખિરમેં ક્યા? ઉસકા અંત કહાં? આહાહા..! ક્ષેત્રકા ભી ઐસા સ્વભાવ. તો ક્ષેત્રજ્ઞ-ક્ષેત્રકો જાનનેવાલા ભગવાન. આહાહા..! ઉસકી શક્તિ ક્યા કહની! ક્ષેત્રકા ઐસા સ્વભાવ, થોડા વિચાર કરે તો માલૂમ પડે. શ્રેણિ, શાસ્ત્રમેં લિખા હૈ. લોક ઔર અલોક દો ભાગ દિખે. શ્રેણિ ઐસે હી ચલી જાતી હૈ, દૂસરી, તીસરી ચલી જાતી હૈ. અનંત શ્રેણિ, કહીં અંત નહીં. ઉપર અંત નહીં, ઈસ ઓર અંત નહીં, ઉસ ઓર અંત નહીં, નીચે અંત નહીં. આહાહા..! ઐસે અલોકકો ભી અપને ક્ષેત્રમેં રહકર, અલોકમેં ગયે બિના અપને સામર્થ્યસે અપને ક્ષેત્રમેં જાનતા હૈ. આહાહા..! વિચાર કબ કિયા હૈ? ... અંદર સત્ ક્યા હૈ, ઐસા ભગવાન આત્મા **'અપને ક્ષેત્રમેં નિવાસ કરતા હુઆ જાનતા હૈ;...'**

'શ્રમ પડે બિના,...' ઇતના જાનનેમેં શ્રમ પડ જાય, થકાન લગે, ઐસા હૈ નહીં. આનંદકે સાગરમેં, આનંદકે સાગરમેં આનંદકા અનુભવ કરતે હુએ, આનંદકે સાથકા જ્ઞાન લોકાલોકકો જાન લેતા હૈ. આહાહા..! **'શ્રમ પડે બિના, ખેદ હુએ બિના જાનતા હૈ.'** ઇતના જાના તો શ્રમ પડે કિ નહીં? ખાતાવહી લિખતા હૈ, એક-દો ખાતાવહી ૫૦૦-૫૦૦ પન્નેકી લિખે તો થક જાય. પઢતે-પઢતે થક જાય. દિવાલીકે દિન બડી-બડી ખાતાવહી હો, પૈસેવાલા હો. હમો મકાનકે પાસ ... વડોદરામેં, લોટિયા વોરા. બડે ગૃહસ્થ થે. ખાતાવહી લિખને બૈઠે તબ બડી ખાતાવહી નિકાલે. નૂતન વર્ષકે દિન. પાર નહીં, ઉતના લિખતે રહે. માનો જ્યાદા લિખે તો જ્યાદા પૈસે મિલેંગે. આહાહા..! ખુદાકો નમસ્કાર, ખુદાકો નમસ્કાર, ખુદાકો ઐસા ઔર ખુદાકો વૈસા. દુકાનકે પાસ થા. ... નરુદ્દિન નામકા બડા વોરા, વડોદરાકા. લોગ ઐસા માને કિ... યહાં બનિયે ભી લિખતે હૈં ન. શાલિભદ્રકી ઋદ્ધિ હો. કહાં ડાલેગા તૂ? ક્યા હૈ તુજે? આહાહા..!

મુમુક્ષુ :- બાહુબલીકા બલ હોઓ.

ઉત્તર :- બાહુબલીકા બલ હોઓ. કિસકે સાથ તુજે લડના હૈ, પ્રભુ? ક્યા કરના હૈ? અભયકુમારકી બુદ્ધિ હો. આહાહા..!

યહાં તો કહતે હૈં, આત્માકી બુદ્ધિ હોઓ. જિસ બુદ્ધિમેં અંતરમેં રહકર તીન કાલ તીન લોક જાને, ફિર ભી શ્રમ નહીં, પરંતુ આનંદ હૈ. અનંત-અનંત આનંદ હૈ. આહાહા..! ભેદજ્ઞાનમેં ભી આનંદ હૈ તો સર્વજ્ઞમેં તો ક્યા કહના? આહા..!

'અંતરમેં રહકર સબ જાન લેતા હૈ,...' અંતરમેં રહકર સબ જાન લેતા હૈ. કરના હૈ કુછ નહીં, કર સકે નહીં કુછ, જાન સકે (સબ કુછ), એક ભી ચીજ બાકી

રખે બિના. આહાહા..! '**सब जान लेता है,...**' '**अंतरमें रहकर सब जान लेता है, बाहर झांकने नहीं जाना पडता.**' આહાહા..! અલોકકો જાનના હો તો ઉપયોગ બાહર નહીં રખતા. ઉપયોગ બાહર જાયે તો બાહર જાન સકે ઐસા નહીં. અંતરમેં રહા ઉપયોગ પરકો જાન સકતા હૈ. આહાહા..! અભી ભી ઐસા હૈ. ગિરનાર આદિ પર્વત પર ચઢે. નીચે ઉતરે તો કિતના દિખે. આંખ તો ઈતની હૈ, પરંતુ દિખતા હૈ કિતના? માલૂમ હૈ, સબ દેખા હૈ ન. ચારોં ઓર નીચે દિખે, દસ-દસ, પંદ્રહ-પંદ્રહ, બીસ કોસ તક. ઈતની છોટી આંખમેં નીચે ઉતરતે સમય (દિખાઈ દે). ઉપર ચઢતે સમય તો સામને પર્વત દેખતા હૈ. લેકિન ઉતરતે સમય... યહ કિયા હૈ ન, સબ દેખા હૈ ન. ઉતરતે સમય દેખે તો કહીં કી કહીં નજર (પહુંચે). કહાં જેતપુર ઔર કહાં જૂનાગઢ. વહાંસે દિખે. વહાં જાના પડતા હૈ? આહાહા..! અપનેમેં રહકર સબકો જાનનેકી ઈતની તાકત હૈ. કભી જાંચ કરે તો માલૂમ પડે ન. આહાહા..! સમેદશીખર પર જાય. ફિર નીચે નજર કરે તો કિતની બાત જાન સકતા હૈ. ... પરંતુ રાગી પ્રાણી હૈ. આહાહા..!

યહાં તો રાગ રહિત આત્માકી શક્તિ ખીલી, શ્રમ પડે બિના, ખેદ બિના અપને ક્ષેત્રમેં રહકર સબ ભાવકો અપને ક્ષેત્રમેં સબ ભાવકો જાન લેતા હૈ. ઐસી તાકત આત્મામેં હૈ. આહાહા..!

મુમુક્ષુ :- યહ ચૈતન્યકી ઋદ્ધિ?

સમાધાન :- ચૈતન્યકી ઋદ્ધિ. સેઠપના નહીં કર સકતા. આહાહા..! એક પૈસા કિસીકો દે સકતા નહીં. કિસસે એક પૈસા લે સકતા નહીં. અરર..! ઐસી ચીજ. ભગવાન! તૂ તો જ્ઞાનસ્વરૂપ હૈ ન, પ્રભુ! જ્ઞાનસ્વરૂપમેં ક્યા હૈ? પ્રભુ! જ્ઞાન જાનનેકા કામ કરે? જ્ઞાન પરકા કામ કરે? ક્યા કરતા હૈ? આહાહા..! ઈતને-ઈતને કામ કિયે, ઈતને કામ હમને કિયા, હમને વ્યવસ્થા કી. ઈસ બડી સંસ્થાકે હમ વ્યવસ્થાપક હૈં. .... લેકિન બાપૂ! પ્રભુ! વહ વસ્તુ વ્યવસ્થા તો સમય-સમયમેં હોનેવાલી હોગી હી. વહ વ્યવસ્થા હોતી હૈ ઔર તૂ વ્યવસ્થા કરનેવાલા બન જા, કહાં જાના હૈ તુજે? આહાહા..! જિસકો દેખનેસે અભિમાન હોતા હૈ, વહાં લોકમેં રખડને જાના હૈ. લોકમેં રખડને જાના હૈ. આહાહા..!

યહાં કહતે હૈં, આહાહા..! '**बाहर झांकने नहीं जाना पडता.**' ૩૧૦ હુઆ? કિસીને ઈસમેં લિખા હૈ. ૩૨૧.

પર્યાય પર દૃષ્ટિ રખનેસે ચૈતન્ય પ્રગટ નહીં હોતા, દ્રવ્યદૃષ્ટિ કરનેસે હી ચૈતન્ય પ્રગટ હોતા હૈ. દ્રવ્યમેં અનંત સામર્થ્ય ભરા હૈ, ઉસ દ્રવ્ય પર દૃષ્ટિ લગાઓ. નિગોદસે લેકર સિદ્ધ તકકી કોઈ ભી પર્યાય શુદ્ધ દૃષ્ટિકા વિષય નહીં હૈ. સાધકદશા ભી શુદ્ધ દૃષ્ટિકે વિષયભૂત મૂલ સ્વભાવમેં નહીં હૈ. દ્રવ્યદૃષ્ટિ કરનેસે હી આગે બઢા જા સકતા હૈ, શુદ્ધ પર્યાયકી દૃષ્ટિસે ભી આગે નહીં બઢા જા સકતા. દ્રવ્યદૃષ્ટિમેં માત્ર શુદ્ધ અખંડ દ્રવ્યસામાન્યકા હી સ્વીકાર હોતા હૈ. ૩૨૧.

૩૨૧. '**પર્યાય પર દૃષ્ટિ રખનેસે...**' હૈ? આહાહા..! પર ઉપર દૃષ્ટિ રખનેસે, ઉસકી તો બાત કહાં કરની? '**પર્યાય પર દૃષ્ટિ રખનેસે ચૈતન્ય પ્રગટ નહીં હોતા,...**' આહાહા..! ભગવાન આત્મા પર ઉપર લક્ષ્ય કરનેસે, શ્રવણ, મનન, સંગ, સત્સંગ, ઉસસે કોઈ આત્મા પ્રગટ નહીં હોતા. ઉસસે તો નહીં હોતા, પરંતુ પર્યાય પર દૃષ્ટિ રખનેસે ચૈતન્ય પ્રગટ નહીં હોતા. આહાહા..! ઐસી બાત હૈ. અપની પર્યાય. દૂસરી ચીજકી દૃષ્ટિ કરનેસે બહિરાત્મા (હો) જાતા હૈ. બહિર આત્મા-બાહ્ય ચીજ મેરી હૈ, મૈં પરકો જાનતા હૂં, યહ ચીજ મેરી હૈ, યહ ચીજ હૈ તો મૈં જાનતા હૂં, મેરેમેં તાકત હૈ તો મૈં જાનતા હૂં, ઐસા નહીં માનતા. વહ ચીજ હૈ તો મૈં જાનતા હૂં. જાનનેકી શક્તિ ... મેરેમેં જ્ઞાનકી તાકત હૈ. ક્ષેત્ર બદલે બિના (જાનતા હૂં). આહાહા..! ૩૨૧ હૈ ન? આહા..!

'**દ્રવ્યમેં અનંત સામર્થ્ય ભરા હૈ,...**' દ્રવ્યમેં અનંત સામર્થ્ય (ભરા હૈ). દ્રવ્ય અર્થાત્ પૈસા નહીં. દ્રવ્ય અર્થાત્ વસ્તુ. ઉસકી શક્તિ-ગુણ, ઔર ઉસકી દશાકો અવસ્થા (કહતે હૈં). દ્રવ્ય, ગુણ ઔર પર્યાય તીન હૈ. ઉસકી સત્તા તીનમેં હૈ, બાહર કહીં નહીં હૈ. બાહરકે સાથ કુછ સંબંધ નહીં. અપનેમેં દ્રવ્ય, ગુણ, પર્યાય તીન હૈ. દ્રવ્ય અર્થાત્ ત્રિકાલી વસ્તુ, ગુણ અર્થાત્ ત્રિકાલી શકતિ. પર્યાય અર્થાત્ વર્તમાન દશા-અવસ્થા. આહાહા..! '**પર્યાય પર દૃષ્ટિ રખનેસે ચૈતન્ય પ્રગટ નહીં હોતા,...**' આહાહા..! સુનનેસે (નહીં હોતા). કઠિન બાત હૈ, પ્રભુ! પ્રત્યક્ષ દિખતા હો, વહ જૂઠી કૈસે? ક્યા દિખતા હૈ? પ્રભુ! આહાહા..!

'**પર્યાય પર દૃષ્ટિ રખનેસે ચૈતન્ય પ્રગટ નહીં હોતા, દ્રવ્યદૃષ્ટિ કરનેસે હી...**' ત્રિકાલી ભગવાન પૂર્ણાનંદકા નાથ, એકરૂપ ત્રિકાલ. પર્યાય તો પલટતી હૈ. પર્યાય તો એક સમયમેં એક ઔર દૂસરે સમય દૂસરી પલટતી હૈ. પલટતીકે પીછે અંદર ભગવાન પાતાલમેં વિરાજતા હૈ. પર્યાયકી અપેક્ષાસે પાતાલ અંદર. '**દ્રવ્યદૃષ્ટિ કરનેસે**

હી ચૈતન્ય પ્રગટ હોતા હૈ.' આહાહા..! દ્રવ્યદૃષ્ટિ કરનેસે હી. એકાંત હુઆ. દૂસરા કોઈ ઉપાય નહીં, પ્રભુ! દૂસરી કોઈ રીત નહીં હૈ, તીન કાલ તીન લોકમેં. તીન લોકકે નાથ તીર્થંકર, અનંત તીર્થંકરોં, અનંત સર્વજ્ઞો, અનંત સંતોં યહ બાત કરકે ગયે હૈં. આહાહા..! '**દ્રવ્યદૃષ્ટિ કરનેસે હી ચૈતન્ય પ્રગટ હોતા હૈ.**' તેરી પર્યાય પર દૃષ્ટિ કરનેસે પર્યાયમૂઢ હો જાતા હૈ. આહા..! પ્રવચનસાર ૯૩ ગાથા. પહલીમેં લિયા હૈ, પર્યાયમૂઢા પરસમયા. અપની પર્યાયમેં ભી દૃષ્ટિ રખનેવાલા, પર્યાયમૂઢ પરસમયા- વહ પરાત્મા, અનાત્મા હૈ. વહ આત્મા નહીં. આહાહા..! અરે..! દુનિયાકે પાસ ઐસી બાત? માર્ગ તો ઐસા હૈ. બચાવ કરનેકે લિયે કુછ ભી કહે, દૂસરા હોતા નહીં.

'**દ્રવ્યમેં અનંત સામર્થ્ય ભરા હૈ, ઉસ દ્રવ્ય પર દૃષ્ટિ લગાઓ.**' આહાહા..! ભગવાન ચૈતન્યસ્વરૂપ અનંત ગુણકા ભંડાર, અનંતા.. અનંતા.. અનંતા.. અનંતા.. અનંતા.. તીન કાલકે સમયસે ભી અનંત.. અનંત. એક સેકંડમેં અસંખ્ય સમય. ઐસે તીન કાલકા સમય, ઉસસે ભી અનંતગુના તેરેમેં ગુણ હૈ. આહાહા..! તેરેમેં ઉસસે ભી અનંતગુની ઋદ્ધિ હૈ. આહાહા..! '**ઉસ દ્રવ્ય પર દૃષ્ટિ લગાઓ. નિગોદસે લેકર સિદ્ધ તકકી કોઈ ભી પર્યાય શુદ્ધ દૃષ્ટિકા વિષય નહીં હૈ.**' ક્યા કહતે હૈં? સમ્યગ્દર્શન ધર્મકી પ્રથમ શુરૂઆત, ધર્મકી પહલી સીઢી, ધર્મકા પ્રથમ સોપાન, દ્રવ્યદૃષ્ટિ... આહાહા..! '**નિગોદસે લેકર સિદ્ધ તક...**' બીચમેં સબ આ ગયા. પંચ પરમેષ્ઠી આદિ. '**નિગોદસે લેકર સિદ્ધ તકકી કોઈ ભી પર્યાય શુદ્ધ દૃષ્ટિકા વિષય નહીં હૈ.**' આહાહા..! સમ્યગ્દર્શનકા, નિગોદસે લેકર સિદ્ધ ભગવાન તક, બીચમેં પંચ પરમેષ્ઠી, અરિહંત આદિ બીચમેં આ ગયે. આહાહા..! '**નિગોદસે લેકર સિદ્ધ તકકી કોઈ ભી પર્યાય શુદ્ધ દૃષ્ટિકા વિષય નહીં હૈ.**' આહાહા..! સમ્યગ્દર્શનકા વિષય કોઈ (પર્યાય) નહીં હૈ. નિગોદસે લેકર સિદ્ધ સમ્યગ્દર્શનકા વિષય-ધ્યેય નહીં હૈ. આહાહા..! અરે..રે..! ઐસા સુનના...

યહ તો ભગવાનકી વાણી હૈ. અનુભવમેંસે ... ભગવાનકે પાસ સુના થા. જાતિસ્મરણ હૈ. અસંખ્ય અરબોં સાલકા, બહિનકો. જગતકો બૈઠના કઠિન પડે. અપની હોશિયારીકે આગે ... ચીજ ક્યા હૈ, ઉસકા નાપ કરના કઠિન પડે.

યહાં કહતે હૈં, યહ બહિનકે શબ્દ હૈ. '**કોઈ ભી પર્યાય શુદ્ધ દૃષ્ટિકા વિષય નહીં હૈ. સાધકદશા ભી...**' આહાહા..! અરે..! સાધકદશા. સમ્યગ્દર્શન, જ્ઞાન, ચારિત્ર મોક્ષમાર્ગ ભી '**શુદ્ધ દૃષ્ટિકે વિષયભૂત મૂલ સ્વભાવમેં નહીં હૈ.**' આહાહા..! કઠિન પડે, પાટનીજી! ઐસી બાત હૈ. '**સાધકદશા ભી...**' મોક્ષમાર્ગ પ્રગટ હુઆ તો ભી '**શુદ્ધ દૃષ્ટિકે વિષયભૂત મૂલ સ્વભાવમેં નહીં હૈ.**' આહાહા..! સમ્યગ્દર્શનકા વિષય વહ ભી નહીં હૈ. સમ્યગ્દર્શનકા સમ્યગ્જ્ઞાન ભી વિષય નહીં હૈ. સમ્યગ્દર્શનકા ચારિત્રદશા

વહ ભી વિષય નહીં. વહ તો નહીં, અપિતુ પંચ પરમેષ્ઠી ઔર સિદ્ધ ભી ઉસકા વિષય નહીં હૈ. આહાહા..! અપની પર્યાય ભી ચાર જ્ઞાન પ્રગટ હુઆ હો, તો ભી વહ દૃષ્ટિકા વિષય નહીં હૈ. આહાહા..! બડી કઠિન બાત. '**કોઈ ભી પર્યાય શુદ્ધ દૃષ્ટિકા વિષય નહીં હૈ. સાધકદશા ભી શુદ્ધ દૃષ્ટિકે વિષયભૂત મૂલ સ્વાભાવમેં નહીં હૈ.**' શુદ્ધ દૃષ્ટિકા વિષય તો ત્રિકાલ સ્વભાવ હૈ, સાધકદશા તો પર્યાય હૈ. પર્યાય તો ઉસમેં હૈ નહીં. આહાહા..! ગજબ બાત હૈ! ઐસી બાત બાહર આયે તો સુનનેમેં.. પુણ્ય હૈ તો બાહર યહ બાત સુનતે હૈં, નહીં તો મુશ્કિલ હો જાય. આહાહા..!

'**સાધકદશા ભી...**' મોક્ષકા માર્ગ-નિશ્ચય મોક્ષમાર્ગ. સમ્યગ્દર્શન, જ્ઞાન ઔર ચારિત્ર. ક્ષાયિક સમકિત, ક્ષાયિક સમકિત ભી સમકિતકા વિષય નહીં હૈ. આહાહા..! ઐસા હૈ, ભગવાન! તેરી દૃષ્ટિકા વિષય તો અલૌકિક ... હૈ. આહાહા..! પૂર્ણાનંદકા નાથ, ઉસમેં વિપરીતતા તો નહીં, અલ્પતા નહીં ઔર પૂર્ણતાસે પૂર્ણ ભરા ભગવાન (હૈ). અનંત ગુણ, '**સાધકદશા ભી શુદ્ધ દૃષ્ટિકે વિષયભૂત મૂલ સ્વભાવમેં નહીં હૈ.**' મૂલ સ્વભાવમેં સાધકદશા નહીં હૈ. આહાહા..! દૃષ્ટિ, દૃષ્ટિકે વિષયભૂત મૂલ સ્વભાવમેં નહીં હૈ. (મૂલ સ્વભાવ હૈ), ઉસમેં દૃષ્ટિ નહીં હૈ, ઐસા કહતે હૈં. સાધકદશાકા વિષય હૈ, પરંતુ સાધકદશા ઉસમેં નહીં હૈ. આહાહા..! ઐસી બાત હૈ. સુનને તો મિલે.

'**દ્રવ્યદૃષ્ટિ કરનેસે હી આગે બઢા જા સકતા હૈ,...**' સબ ઉપરસે દૃષ્ટિ ઉઠાકર, પર્યાય પરસે દૃષ્ટિ ઉઠાકર.. આહાહા..! અપને દ્રવ્ય પર દૃષ્ટિ દેનેસે આગે બઢ સકતા હૈ. ચારિત્ર, કેવલજ્ઞાન લે સકતા હૈ. '**શુદ્ધ પર્યાયકી દૃષ્ટિસે ભી આગે નહીં બઢા જા સકતા.**' ક્યા કહતે હૈં? શુદ્ધ પર્યાય ચાર જ્ઞાન પ્રગટ હુએ, અવધિજ્ઞાન પ્રગટ હુઆ. ઉસસે ભી, '**શુદ્ધ પર્યાયકી દૃષ્ટિસે ભી આગે નહીં બઢા જા સકતા.**' આગે બઢનેમેં તો દૃષ્ટિકા વિષય હૈ ઉસે પકડનેસે આગે બઢ સકતા હૈ. ઉત્પન્ન ભી ઉસસે હોતા હૈ ઔર ઉસીકે આશ્રયસે આગે બઢ સકતા હૈ. પર્યાય જો નિર્મલ હુયી, ઉસકે આશ્રયસે બઢ નહીં સકતા. આહાહા..!

'**દ્રવ્યદૃષ્ટિમેં માત્ર શુદ્ધ અખંડ દ્રવ્યસામાન્યકા હી સ્વીકાર હોતા હૈ.**' આહાહા..! (સમય હો ગયા). (શ્રોતા :- પ્રમાણ વચન ગુરુદેવ!)